

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«АГРОНОМІЯ»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Третій (освітньо-науковий) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Доктор філософії
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 Аграрні науки та продовольство
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	201 Агрономія

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Харківського національного аграрного університету
ім. В. В. Докучаєва

Голова вченої ради

професор ~~_____~~ О. УЛЬЯНЧЕНКО

(протокол № 3 від 31 березня 2021 р.)

Освітню програму уведено в дію з 01.09. 2021 р.

Ректор університету

професор ~~_____~~ О. УЛЬЯНЧЕНКО

(наказ № 182 від 31 березня 2021 р.)

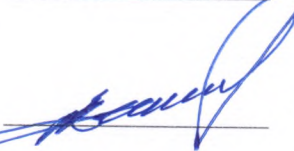

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 201 «Агрономія»
галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

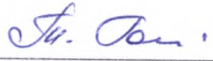
Голова вченої ради агрономічного
факультету, кандидат с.-г. наук, доцент

_____ О. Романов

Керівник проектної групи (гарант освітньо-
професійної програми) доктор с.-г. наук,
професор

_____ В. Дегтярьов

Завідувач кафедри генетики, селекції та
насіництва, доктор с.-г. наук, професор

_____ Т. Гопцій

Завідувач кафедри рослинництва, доктор
с.-г. наук, професор

_____ А. Рожков

Завідувач кафедри агрохімії, доктор с.-г.
наук, професор

_____ В. Філон

Завідувач кафедри землеробства
ім. О.М. Можейка, доктор с.-г. наук, доцент

_____ М. Шевченко

Завідувач кафедри плодовоовочівництва та
зберігання, доктор с.-г. наук, професор

_____ Г. Яровий

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою в складі:

**Керівник групи
забезпечення**

(гарант освітньо-наукової програми): *Дегтярьов Василь Володимирович* – завідувач кафедри ґрунтознавства, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Члени групи:

Гонцій Тетяна Іванівна – завідувач кафедри генетики, селекції та насінництва, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Рожков Артур Олександрович – завідувач кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Філон Василь Іванович – завідувач кафедри агрохімії, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Шевченко Микола Вікторович – завідувач кафедри землеробства ім. О.М. Можейка, доктор сільськогосподарських наук, доцент;

Яровий Григорій Іванович – завідувач кафедри плодощовочівництва та зберігання, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Романов Олексій Васильович – декан агрономічного факультету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Бобро Михайло Архипович – професор кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Зуза Володимир Серафимович – професор кафедри землеробства ім. О. М. Можейка, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Новосад Костянтин Богданович – професор кафедри ґрунтознавства, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Огурцов Євген Миколайович – професор кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Гордієнко Інна Миколаївна – доцент кафедри плодощовочівництва та зберігання, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Наказ про склад групи забезпечення № 76 від 11 лютого 2019 р.

Залучені зовнішні стейкхолдери:

- 1. Куц Олександр Володимирович** – заступник директора Інституту овочівництва і баштанництва НААН, доктор сільськогосподарських наук.
- 2. Кобизєва Любов Никифорівна** – директор Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН, член-кореспондент НААН, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник.

Залучені внутрішні стейкхолдери:

- 1. Ковалжи Наталія Ігорівна** – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія».
- 2. Лошак Олександр Олександрович** – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія».
- 3. Дегтярьова Зінаїда Олексіївна** – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія».
- 4. Швець Анатолій Анатолійович** – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія».
- 5. Міхєєв Едуард Валентинович** – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія».
- 6. Кравченко Алла Іванівна** – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія».

1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності 201 «Агрономія»

1. Загальна інформація	
1.1. Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва. Відділ аспірантури та докторантури. Кафедра агрохімії. Кафедра генетики, селекції та насінництва. Кафедра ґрунтознавства. Кафедра землеробства ім. О.М. Можейка. Кафедра плодовоовочівництва та зберігання. Кафедра рослинництва.
1.2. Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії за спеціальністю 201 «Агрономія»
1.3. Офіційна назва освітньо-наукової програми	Освітньо-наукова програма «Агрономія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство»
1.4. Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	Одиничний, перший науковий ступінь, 4 академічних роки, 55 кредитів ЄКТС
1.5. Наявність акредитації	Національне агентство забезпечення якості вищої освіти. Україна. Сертифікат про акредитацію освітньої програми № 652 від 16.10.2020 р.
1.6. Цикл/рівень	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти; НРК України – 8 рівень; QF-EHEA – третій цикл; EQF-LLL – 8 рівень.
1.7. Передумови	Наявність ступеня магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліста»
1.8. Мова викладання	Українська, англійська
1.9. Термін дії освітньо-наукової програми	До 01.07.2026
1.10. Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	https://knau.kharkov.ua/opp.html
2. Мета освітньо-наукової програми	
Підготовка висококваліфікованих науковців і науково-педагогічних кадрів у галузі аграрних наук та продовольства шляхом здійснення наукових досліджень і отримання нових та/або практично спрямованих результатів, а також підготовки та захисту дисертацій.	
3. Характеристика освітньо-наукової програми	
3.1. Предметна область (галузь знань, спеціальність,	галузь знань – 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальність 201 «Агрономія»

спеціалізація)	
3.2. Орієнтація освітньо-наукової програми	Освітня, дослідницька та прикладна. Наукові дослідження з новими та удосконаленими, практично спрямованими і цінними теоретичними і методичними результатами.
3.3. Основний фокус освітньо-наукової програми та спеціалізації	<p>Загальний: Дослідження закономірностей і розроблення науково-практичних основ, методів і підходів щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - процесів, що відбуваються в посівах сільськогосподарських рослин та ґрунтах; - фундаментальних та прикладних проблем створення, функціонування, селекції, впливу на довкілля сільськогосподарських рослин, технологій їх вирощування, сівозмін, добрив, сільськогосподарської техніки тощо; - організації багатопільового сільськогосподарського виробництва господарства, комплексних сільськогосподарських посівів та їх екосистемних функцій, раціонального використання земель та прогнозування рівня їх родючості; - використання дистанційних методів у сільському господарстві; - технології вирощування сільськогосподарських рослин, раціонального обробітку ґрунту та догляду за сільськогосподарськими рослинами; - підвищення продуктивності сільськогосподарських рослин та якості сільськогосподарської продукції. <p>Спеціальний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розроблення концептуальних, теоретичних і методологічних основ землеробства, оцінка сучасного стану та прогнозування тенденцій розвитку вітчизняного та світового землеробства; - визначення особливостей зональних та локалізованих особливостей використання орних земель і розробка основних складових частин системи землеробства; - розроблення теоретичних і методичних основ щодо проведення заходів із збереження та підвищення родючості ґрунтів, підвищення продуктивності сівозмін і основних показників економічної діяльності з урахуванням напрямку екологічного виробництва; - вивчення особливостей розвитку бур'янистої рослинності в агрофітоценозах та розроблення інтегрованої системи контролювання забур'яненості посівів сільськогосподарських культур; - розроблення теоретичних і практичних основ нормування і раціонального навантаження культурами та агрофонами структури посівних площ, періодичності повернення сільськогосподарських культур на попереднє місце, якісної оцінки попередників, оптимального періоду ротації та еколого-економічної оцінки сівозмін;

- розроблення теоретичних і практичних основ систем обробітку ґрунту спрямованих на забезпечення напрямів ресурсозбереження та захисту ґрунтів від ерозії з урахуванням адаптованості механічного обробітку до природних і виробничих умов;
- вивчення процесів зміни якісних і кількісних показників родючості ґрунтів, біологічної активності та умов живлення залежно від прийомів та методів інтенсифікації сільськогосподарського виробництва порівняно із загальноприйнятими та альтернативними заходами;
- розроблення та удосконалення методологічних основ енергетичного аналізування виробничих процесів і ефективності системи землеробства загалом за умови використання експериментальних прийомів і методів;
- вивчення біологічних особливостей, закономірностей розвитку, росту і формування врожаю сільськогосподарських культур залежно від особливостей технологій вирощування, меліоративних та протиерозійних заходів;
- дослідження особливостей використання меліорованих та малопродуктивних земель з широким впровадженням альтернативних і біологічних методів відновлення родючості ґрунтів, екологічного спрямування виробництва, консервації та періодичності використання земельних ресурсів;
- розроблення методології та застосування сучасних способів і методів ефективного використання техніки та обладнання для сільськогосподарського виробництва на основі мінімалізації та оптимізації механізованих процесів у всіх складових частинах технологій;
- обґрунтування та виробнича перевірка технологій обробітку ґрунту, сівозмін, заходів контролювання забур'яненості посівів, меліоративних та ґрунтозахисних заходів у землеробстві;
- розроблення теоретичних і практичних основ використання добрив з урахуванням ґрунтово-кліматичних, агротехнічних, агрохімічних, сорто-генетичних особливостей сільськогосподарських культур;
- вивчення основних показників (фізичних, біохімічних, гігієнічних, технологічних) формуючих біологічну якість сільськогосподарської продукції та можливостей їх регулювання у виробничих умовах із застосуванням добрив та іншими агроприйомами;
- вивчення процесів трансформації добрив у ґрунті, мобілізації та іммобілізації поживних речовин, кількісної та якісної оцінки щодо прогнозування ефективності добрив з метою оптимізації живлення сільськогосподарських культур;

	<ul style="list-style-type: none">- розроблення експрес-методів діагностики живлення рослин і контролю якості сільськогосподарської продукції;- вивчення сучасних концептуальних засад експериментального та математичного забезпечення селекційного процесу, методичних аспектів оцінки інтегральної селекційної цінності вихідного і селекційного матеріалу за макроознаками;- розроблення методів оцінки селекційної цінності і донорських властивостей вихідного і селекційного матеріалу за генетичною організацією мікропроцесів;- визначення селекційної цінності вихідного і селекційного матеріалу з використанням параметричних і непараметричних методів аналізу;- розроблення теоретичних і практичних основ організації селекційного процесу при селекції на макроознаки;- розроблення метрики багатомірного функціонального простору в оперативній оцінці відмінності селекційного матеріалу за системними властивостями;- вивчення селекційного матеріалу за генетичною цінністю батьківських форм в системі «батьки - нащадки»;- розроблення теоретичних і методологічних основ селекції на стійкість до хвороб, обґрунтування технології селекційного процесу;- розроблення концептуальних, теоретичних і методологічних основ овочівництва відкритого і закритого ґрунту;- дослідження впливу умов навколишнього середовища на овочеві культури та розроблення методів їх оптимізації у відкритому і закритому ґрунті;- розроблення наукових основ виробництва овочів, поліпшення їх якості, розширення асортименту овочевих рослин;- розроблення енергозберігаючих технологій з використанням високоврожайних, стійких до хвороб і шкідників сортів і гібридів;- розроблення теоретичних і методичних основ підвищення виходу насіння та його посівних якостей в умовах відкритого та закритого ґрунту;- розроблення теоретичних і методичних основ стандартизації та управління якістю продукції овочівництва;- вивчення концептуальних, теоретичних і методологічних основ і принципів екологічного рослинництва;- розробка методологічних системних підходів організації різних форм та систем рослинництва на екологічно-біологічній основі;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - проектування адаптованих до природних умов технологій вирощування сільськогосподарських культур різного рангу інтенсифікації; - розроблення спеціальних екологоспрямованих агрозаходів щодо профілактики та запобігання спалахів шкідників і хвороб сільськогосподарських культур; - розроблення сучасних методологічних підходів організації виробництва продукції рослинництва на ландшафтній основі організації території.
3.4. Особливості програми	<p>Освітня складова програми. Програма реалізується у невеликих групах дослідників. Програма передбачає диференційований підхід до аспірантів очної і заочної форми навчання та здобувачів.</p> <p>Програма передбачає 37 кредитів ЄКТС для обов'язкових навчальних дисциплін, з яких 19 кредитів ЄКТС – це дисципліни загальної підготовки (філософія, іноземна мова фахового спрямування, педагогіка вищої школи, інформаційні технології в наукових дослідженнях, управління інтелектуальною власністю, що передбачають набуття аспірантом загальнонаукових (філософських) та мовних компетенцій, універсальних навичок дослідника. Ще 33 кредити ЄКТС передбачено на дисципліни професійної підготовки, з яких 15 кредитів ЄКТС – для вибіркового набуття дисциплін. Науково-педагогічна практика складає 3 кредити ЄКТС.</p> <p>Наукова складова програми. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає здійснення власних наукових досліджень під керівництвом одного або двох наукових керівників з відповідним оформленням одержаних результатів у вигляді дисертації. Ця складова програми не вимірюється кредитами ЄКТС, а оформляється окремо у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є складовою частиною навчального плану.</p> <p>Особливістю наукової складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 201 «Агрономія» є те, що окремі складові власних наукових досліджень аспіранти зможуть виконувати під час практичних занять з дисциплін професійної підготовки.</p>
4. Придатність здобувачів до працевлаштування та продовження освіти	
4.1. Придатність до працевлаштування	<p>Дослідницька та викладацька діяльність у сфері вищої освіти, агропромислового виробництва, а також охорони навколишнього природного середовища.</p> <p>Адміністративна та управлінська діяльність у сфері сільськогосподарського виробництва, а також охорони навколишнього природного середовища.</p> <p>Посади згідно класифікатора професій України. Асистент (2310.2), доцент (2310.1), професор (2310.1), голова кооперативу, директор малого</p>

	<p>сільськогосподарського підприємства (1312), директор (начальник) організації (дослідної, конструкторської, проектної) (1210.1), директор (начальник) професійного навчально-виховного закладу (професійно-технічного училища, професійного училища і т. ін.) (1210.1), директор (начальник, інший керівник) підприємства (1210.1), директор (ректор, начальник) вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і т. ін.) (1210.1), директор курсів підвищення кваліфікації (1210.1), директор науково-дослідного інституту (1210.1), директор центру підвищення кваліфікації (1229.4), завідувач (начальник) відділу (науково-дослідного, конструкторського, проектного та ін.) (1237.2), завідувач відділення у коледжі (1229.4), завідувач агропромислового господарства (1221.2), завідувач лабораторії (науково-дослідної, підготовки виробництва) (1237.2), головний агроном (1221.1), молодший науковий співробітник (грунтознавство, агрохімія, землеробство, селекція і насінництво, овочівництво, рослинництво) (2213.1), науковий співробітник (2213.1), ґрунтознавець агрохімік (2213.2).</p> <p>Місце працевлаштування. Аграрні підприємства різних форм власності, науково-дослідні установи НААН України, Інститут (обласні філії) охорони ґрунтів України, вищі навчальні заклади аграрного та екологічного спрямування, науково-дослідні інститути (станції, лабораторії), обласні (районні) управління агропромислового розвитку, комунальні підприємства по утриманню зелених насаджень, державні лісогосподарські та лісомисливські підприємства, коледжі.</p>
<p>4.2. Продовження освіти</p>	<p>Навчання для розвитку та самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях наукових знань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - підготовка на 8-ому (постдокторському) рівні НРК України у галузі аграрних наук та продовольства; - навчання на 8-ому (докторському) рівні НРК України у споріднених галузях наукових знань; - освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі і закордоном), що містять додаткові освітні компоненти.
<p>5. Викладання та оцінювання</p>	
<p>5.1. Викладання та навчання</p>	<p>Підхід до викладання та навчання передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - впровадження активних методів навчання, що забезпечують особистісно-зорієнтований підхід і розвиток мислення у аспірантів (здобувачів); - тісна співпраця аспірантів (здобувачів) зі своїми науковими керівниками;

	<ul style="list-style-type: none"> - підтримка та консультування аспірантів (здобувачів) з боку науково-педагогічних та наукових працівників ХНАУ ім. В. В. Докучаєва і галузевих науково-дослідних інститутів, у тому числі забезпечуючи доступ до сучасного обладнання; - залучення до консультування аспірантів (здобувачів) визнаних фахівців-практиків агропромислового виробництва та аграрної науки; - інформаційну підтримку щодо участі аспірантів (здобувачів) у конкурсах на одержання наукових стипендій, премій, грантів (у тому числі у міжнародних); - надання можливості аспірантам (здобувачам) приймати участь у підготовці наукових проектів на конкурси Міністерства освіти і науки України; - безпосередню участь у виконанні бюджетних та ініціативних науково-дослідних робіт.
5.2. Оцінювання	<p>Освітня складова програми. Система оцінювання знань за дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового контролю.</p> <p><i>Поточний контроль</i> знань аспірантів проводиться в усній формі (опитування за результатами опрацьованого матеріалу).</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> знань у вигляді екзамену/заліку проводиться у письмовій формі, з подальшою усною співбесідою.</p> <p>У межах дисциплін, що забезпечують професійну підготовку, позитивні оцінки з поточного і підсумкового контролю можуть виставлятися автоматично, якщо аспірантом підготовлені та опубліковані наукові статті у збірниках, які входять до фахових видань та/або видань, які включені до міжнародних наукометричних баз. Кількість статей та їх тематика узгоджується з науковим керівником.</p> <p>Наукова складова програми. Оцінювання наукової діяльності аспірантів (здобувачів) здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць, участь у конференціях, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта (здобувача). Звіти аспірантів (здобувачів), за результатами виконання індивідуального плану, щорічно затверджуються на засіданні кафедр та вченій раді факультету з рекомендацією продовження (або припинення) навчання в аспірантурі.</p>
6. Програмні компетентності	
6.1. Інтегральна компетентність (ІК)	
ІК.01	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі аграрних наук та продовольства, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних наукових знань та/або професійної практики.

6.2. Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК.01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК.02	Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК.03	Здатність розробляти проекти та управляти ними.
6.3. Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК)	
СК.01	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в агрономії та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з сільськогосподарських наук та суміжних галузей.
СК.02	Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.
СК.03	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.
СК.04	Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.
СК.05	Здатність володіти інформацією щодо сучасного стану і тенденцій розвитку світових і вітчизняних агротехнологій вирощування сільськогосподарських культур.
СК.06	Здатність до встановлення природних передумов застосування конкретних методів і модифікацій досліджень, вибору раціональної методики польових і лабораторних досліджень та оцінки необхідної точності вимірювань і якості кінцевих результатів.
7. Програмні результати навчання	
ПРН.01	Мати передові концептуальні та методологічні знання з агрономії та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
ПРН.02	Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми агропромислового виробництва державною мовою, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях. Професійно презентувати результати власних досліджень на вітчизняних та міжнародних наукових конференціях, семінарах, використовувати іноземну мову у науковій, освітній та інноваційній діяльності.
ПРН.03	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.
ПРН.04	Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів в агрономії та дотичних міждисциплінарних напрямках.
ПРН.05	Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з агрономії та дотичних міждисциплінарних напрямків з

	використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.
ПРН.06	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
ПРН.07	Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми агрономії з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.
ПРН.08	Глибоко розуміти загальні принципи та методи аграрних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері агрономії та у викладацькій практиці.
7.3. Програмні результати наукової роботи	
<p><i>Підготовка та публікація</i> наукових статей (кількість яких передбачена відповідними нормативно-правовими актами), монографій, науково-методичних рекомендацій, тез доповідей.</p> <p><i>Участь</i> у виконанні бюджетних, госпдоговірних та ініціативних науково-дослідних робіт (тем).</p> <p><i>Участь</i> з доповідями на конференціях, семінарах, форумах.</p> <p><i>Впровадження</i> результатів дослідження у виробництво та навчальний процес.</p> <p><i>Підготовка і публічний захист</i> дисертації на засіданні спеціалізованої вченої ради.</p>	
7.4. Програмні результати науково-педагогічної практики	
ПРНПП.01	Уміти проектувати і реалізувати навчальні проекти.
ПРНПП.02	Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін агрономічного спрямування і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі вищої школи.
ПРНПП.03	Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам вищої освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
8.1. Кадрове забезпечення	Основний обсяг навчальної роботи з підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня за освітньо-науковою програмою спеціальності 201 «Агрономія» здійснюють науково-педагогічні працівники випускових кафедр агрономічного факультету (рослинництва, загального землеробства ім. О. М. Можейка, генетики, селекції та насінництва, плодоовочівництва і зберігання, ґрунтознавства, агрохімії), які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими

	<p>дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників.</p> <p>Усі науково-педагогічні працівники, які залучені до реалізації освітньої складової освітньо-наукової програми мають науковий ступінь та/або вчене звання та є штатними співробітниками ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Всі науково-педагогічні працівники мають підтверджений рівень наукової і професійної активності.</p>
8.2. Матеріально-технічне забезпечення	<p>Виконання освітньо-наукової програми спеціальності 201 «Агрономія» повністю забезпечено приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів; комп'ютерними робочими місцями; мультимедійним обладнанням; лабораторіями; обладнанням і устаткуванням, необхідних для виконання навчального плану та наукових досліджень.</p> <p>У структурі університету є навчальний науково-виробничий центр «Дослідне поле», який є місцем проведення науково-дослідної роботи здобувачів.</p> <p>Соціально-побутової інфраструктура складається з бібліотеки, у тому числі читальних залів, пунктів харчування, актового залу, спортивного залу, стадіону та спортивних майданчиків, медичного пункту.</p> <p>Здобувачі вищої освіти забезпечені гуртожитком.</p>
8.3. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Наявність опису освітньо-наукової програми, навчального плану та пояснювальної записки до нього, робочої програми і комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану.</p> <p>Забезпеченість здобувачів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану.</p> <p>Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів.</p> <p>Наявність вільного, безкоштовного доступу до системи Інтернет, наявність Wi-Fi в навчальних корпусах, бібліотеці та гуртожитках.</p>
9. Академічна мобільність	
9.1. Національна кредитна мобільність	<p>На основі двосторонніх договорів до керівництва науковою роботою здобувачів можуть бути залучені провідні фахівці університетів та науково-дослідних установ України.</p> <p>Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших університетах України, за умови відповідності їх набутих компетентностей.</p>
9.2. Міжнародна кредитна мобільність	<p>У рамках міжнародних програм на основі договорів між Харківським національним аграрним університетом ім. В. В. Докучаєва та вищими навчальними закладами та науковими установами країн-партнерів відбувається науково-інформаційний обмін Білоруською</p>

	<p>сільськогосподарською академією (м. Горки, Білорусія), Республіканським науковим унітарним підприємством «Інститут ґрунтознавства і агрохімії НАН Білорусі» (м. Мінськ, Республіка Білорусь), ТОВ «Казахський НДІ ґрунтознавства і агрохімії ім. У.У. Успанова, Інститутом фуражних культур (м. Плевен, Болгарія), Цинхайською сільськогосподарською і лісовою академією (м.Цинхай, Китай), Вармінсько-Мазурським університетом (м. Ольштин, Польша), Республіканським науковим унітарним підприємством „Інститут системних досліджень в АПК НАН Білорусі” (м. Мінськ, Республіка Білорусь), Національним вищим інститутом агрономії, харчових технологій та екології, AgroSup Dijon (Франція), Вищою національною сільськогосподарською школою (м. Бордо, Франція), Університетом Святого Кирила та Мефодія (м. Скоп'є, Республіка Македонія), Хейлунцзянським Бауи аграрним університетом (м. Дачин область, Хейлунцзян КНР, Китай), Технологічним університетом Таджикистану (м. Душанбе, Республіка Таджикистан), Асоціацію „Учёные Юга” Беер Шева, Ізраїль), Стокгольмським королівським технологічним інститутом (Швеція).</p> <p>На агрономічному факультеті здобувачі мають можливість проходити ознайомчу і науково-агрономічну практику, а також стажування у США, Португалії, Швейцарії, Польщі, Фінляндії, Німеччині, Нідерландах, Швеції та Данії, де вони знайомляться з сучасними технологіями вирощування сільськогосподарських рослин, сортовими ресурсами країни, особливостями ведення насінництва з урахуванням ґрунтово-кліматичних умов країни.</p>
<p>9.3. Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовною підготовкою.</p>

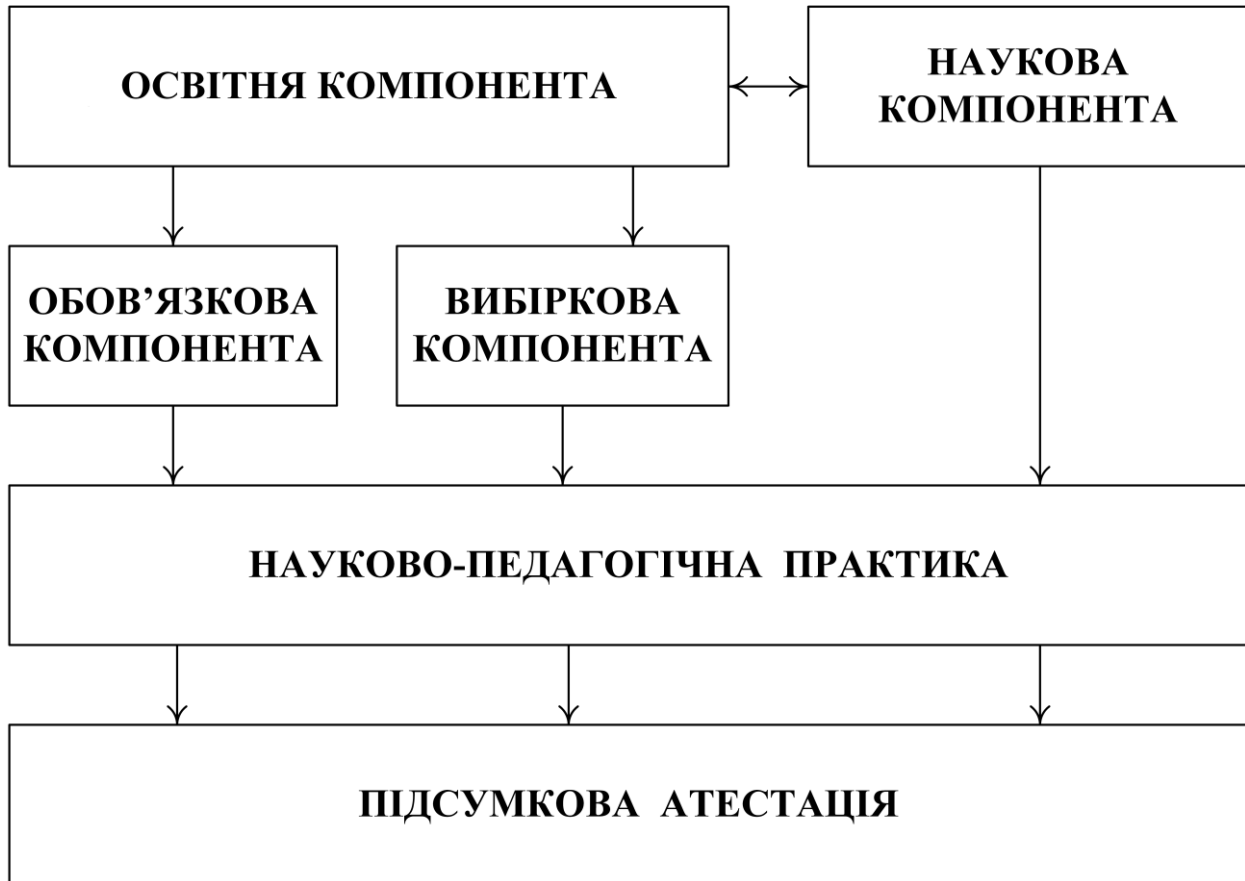
2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-наукової програми

Код з/п	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсум. контролю
1. Обов'язкові навчальні компоненти ОНП			
1.1. Компоненти загальної підготовки			
ЗП.01	Геокультурна філософія науки	4	Екзамен
ЗП.02	Іноземна мова за професійним спрямуванням	6	Екзамен
ЗП.03	Педагогіка вищої школи	3	Залік
ЗП.04	Інформаційні технології в наукових дослідженнях	3	Залік
ЗП.05	Управління інтелектуальною власністю	3	Залік
1.2. Компоненти професійної підготовки			
ПП.01	Глобальні проблеми досліджень в агрономії	3	Екзамен
ПП.02	Методологія дослідження ґрунтів у природі	3	Екзамен
ПП.03	Методологічні основи енергетичного аналізу у землеробстві	3	Екзамен
ПП.04	Системний аналіз в селекції рослин	3	Екзамен
ПП.05	Наукові основи вирощування овочевих культур	3	Екзамен
ПП.06	Дослідна справа в агрохімсервісі	3	Екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		37 кредити	
2. Вибіркові компоненти ОНП*			
ВПП.01	Сучасні системи землеробства	5	Залік
ВПП.02	Землеробство на меліорованих землях	5	Залік
ВПП.03	Гербологічний моніторинг	5	Залік
ВПП.04	Ґрунтові режими	5	Залік
ВПП.05	Методологія наукових досліджень у ґрунтознавстві	5	Залік
ВПП.06	Сучасні методи діагностики ґрунтів	5	Залік
ВПП.07	Агрохімічні аспекти прогнозування урожайності сільськогосподарських культур	5	Залік
ВПП.08	Діагностика і оптимізація живлення сільськогосподарських культур	5	Залік
ВПП.09	Управління продуктивністю агроценозів	5	Залік
ВПП.10	Селекція рослин на макроознаки	5	Залік
ВПП.11	Методика експертизи сортів рослин	5	Залік
ВПП.12	Селекція рослин на стійкість до хвороб	5	Залік
ВПП.13	Методологія управління якістю продукції	5	Залік
ВПП.14	Виробництво та маркетинг овочевої продукції	5	Залік
ВПП.15	Формування якості та сертифікація продукції овочівництва	5	Залік
ВПП.16	Агроценологія	5	Залік
ВПП.17	Еколого-біологічне рослинництво	5	Залік
ВПП.18	Ландшафтне рослинництво	5	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		15 кредитів	
НПП.01	Науково-педагогічна практика	3 кредити	
	Кваліфікаційний іспит	2 кредити	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		57 кредитів	

*Примітка: три компоненти за вибором здобувача

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Кінцевим результатом навчання аспіранта (здобувача) є належним чином оформлений, за результатами наукових досліджень, рукопис дисертації, її публічний захист та присудження йому наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 201 «Агрономія».

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексного завдання в сфері агрономії або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

Дисертаційна робота та її автореферат мають бути розміщені на сайті закладу вищої освіти (наукової установи).

Дисертаційна робота має відповідати іншим вимогам, встановленим законодавством.

4. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

<p>4.1. Визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти</p>	<p>В університеті затверджені «Політика забезпечення якості вищої освіти Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва» та «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності і якості вищої освіти в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва».</p>
<p>4.2. Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм</p>	<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм відбуваються відповідно до локальних нормативних документів університету. Механізм розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва», «Методичними рекомендаціями до розроблення та оформлення освітньої програми» і «Положенням про порядок створення, удосконалення, зміни та закриття освітніх програм Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва».</p> <p>Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формуються як результат зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками і роботодавцями, а також з урахуванням прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства. В університеті проходить щорічне опитування здобувачів вищої освіти, роботодавців, випускників щодо якості освітніх програм, результати якого обов'язково враховують під час їх перегляду.</p>
<p>4.3. Оцінювання здобувачів вищої освіти</p>	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається відповідно до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва»</p>
<p>4.4. Оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників</p>	<p>Оцінювання досягнень науково-педагогічних працівників відбувається у кінці календарного року відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників і структурних підрозділів Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва». Результати оцінювання обов'язково оприлюднюються на сайті університету. Рейтингова система оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників університету забезпечує вимірювання рівня їхньої індивідуальної професійної активності відповідно до змісту</p>

	наукової, навчально-методичної та організаційно-виховної роботи і мотивує до зростання результативності професійної діяльності.
4.5. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітнього процесу в рамках освітньої програми, проходять підвищення кваліфікації не рідше одного разу на п'ять років. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників регулюється «Положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних і науково-педагогічних працівників Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва».
4.6. Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	Освітній процес в університеті забезпечено: <ul style="list-style-type: none"> – комп'ютерними системами, мультимедійним обладнанням; – необмеженим доступом до мережі «Інтернет»; – сайтом університету; – електронною бібліотекою; – доступом до відкритих освітніх ресурсів; – платформою дистанційного навчання «Moodle»; – інформаційною системою планування та обліку навчальної роботи.
4.7. Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Інформацію про освітні програми, ступені вищої освіти і кваліфікації розміщено на сайті університету у відкритому доступі.
4.8. Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату	Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками університету і здобувачами вищої освіти регламентовано Кодексом академічної доброчесності Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. В університеті функціонує система запобігання та виявлення плагіату в роботах працівників та здобувачів вищої освіти з використанням спеціалізованого програмного забезпечення.

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

1. Закон України «Про вищу освіту» в редакції від 05.02.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
2. Закон «Про освіту» в редакції від 01.01.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
3. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» в редакції від 21.03.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>.
4. Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>.
5. Наказ МОН від 19.02.2015 № 166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0166729-15#Text>.
6. Наказ МОН від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15#Text>.
7. Наказ Міністерства освіти і науки України від 1 червня 2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 р. № 1648) «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/proekty%20standartiv%20vishcha%20osvita/1648.pdf>.
8. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 в редакції від 18.08.2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>.
9. Лист Міністерства освіти і науки України від 28.04.2017 р. № 1/9-239 URL: <https://udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/List-MON-1-9-239-vid-28-04-2017-zrazok-OP-bakalavr.pdf>.
10. Національна рамка кваліфікацій зі змінами від 25.06.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n2>.
11. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.- уклад. :В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с.
12. Проекти [Стандартів вищої освіти \(СВО\). Інститут модернізації змісту освіти](https://imzo.gov.ua/osvita/vyscha-osvita/1719-2/). URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/vyscha-osvita/1719-2/>.
13. Методичні рекомендації щодо формування стандартів вищої освіти (затвержені наказом МОН України від 30.04.2020. № 584). URL: <https://drive.google.com/file/d/1wCmjmqZhB8PwEiQsNcQhZ9ZCfrdiJpvh/view>.
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>.
15. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 11 липня 2019 року № 977. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880->

19#Text.

16. Рекомендації щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми (затверджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17 листопада 2020 року). URL: <https://naqa.gov.ua/%d0%b0%d0%ba%d1%80%d0%b5%d0%b4%d0%b8%d1%82%d0%b0%d1%86%d1%96%d1%8f/>.

17. Tuning Educational Structures in Europe. URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu/subject-areas.html>.